

Η επίδραση των κινουμένων σχεδίων που περιέχουν σκηνές βίας στη συμπεριφορά των παιδιών της πρώτης παιδικής ηλικίας

Επιθετικότητα: Ορισμός, είδη, μορφές

Η επιθετικότητα ως βίαιη συμπεριφορά, αφορά σε ενέργειες που βλάπτουν φυσικά ή ψυχολογικά ένα ζωντανό πλάσμα. Στα παιδιά της πρώτης παιδικής ηλικίας παρατηρούνται δύο τύποι, η εχθρική επιθετικότητα, δηλαδή επιθετικές πράξεις που σκοπό έχουν να πληγώσουν ή να τραυματίσουν το θύμα σωματικά και η συντελεστική, επιθετικές πράξεις με συγκεκριμένο σκοπό, όπως πρόσβαση σε αντικείμενα, χώρους και προνόμια. Η επιθετικότητα έχει πολλές μορφές, τη λεκτική που είναι πάντα άμεση, τη σωματική και την επιθετικότητα σχέσεων, οι οποίες δύνανται να είναι είτε άμεσες είτε έμμεσες (Lightfoot, Cole, & Cole, 2014).

Οι αιτίες εμφάνισης της επιθετικής συμπεριφοράς στα παιδιά πρώτης παιδικής ηλικίας είναι αρκετές, μια εκ των οποίων συχνά αναφερόμενη, η έκθεση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ειδικότερα η παρακολούθηση κινουμένων σχεδίων.

Το περιεχόμενο των κινουμένων σχεδίων

Αρκετές μελέτες δείχνουν ότι τα παιδιά της πρώτης παιδικής ηλικίας παρακολουθούν τηλεόραση 32 ώρες εβδομαδιαίως (Oyero & Oyesomi, 2014) και ιδιαιτέρως κινούμενα σχέδια. Τα προτιμούν επειδή είναι χιουμοριστικά, ευχάριστα, έχουν έντονο ήχο, οπτικά εφέ, χρώματα και περιέχουν ήρωες που θαυμάζουν (Habib & Soliman, 2015·Turkmen, 2016). Ωστόσο, τα 2/3 των προγραμμάτων αυτών περιέχουν αρκετές βίαιες σωματικές σκηνές, έως και 30 βίαιες πράξεις ανά ώρα, περισσότερες απ' ότι τα προγράμματα που απευθύνονται σε ενήλικες (Wilson et al., 2002). Ο Turkmen (2016) στην ανάλυση του σε 23 δημοφιλείς ταινίες κινουμένων σχεδίων διαπίστωσε ότι προβλήθηκαν 54 βίαιες πράξεις κατά μέσο όρο σε κάθε μία. Ωστόσο κατά τον Kirsh (2006) τα κινούμενα σχέδια περιέχουν μικρές πράξεις βίας, καθώς σπάνια μεταδίδεται ο θάνατος και σπάνια οι ήρωες υποφέρουν όπως στην αληθινή ζωή, λόγω του ότι «ωραιοποιούν» τη βία.

Λόγω της σημαντικότητας του ζητήματος για τις επιδράσεις των βίαιων σκηνών των κινουμένων σχεδίων στη συμπεριφορά των παιδιών έχει προκύψει ένα σύνολο βιβλιογραφίας που υποστηρίζει έντονα την ιδέα ότι η προβολή της βίας από τα

παιδικά τηλεοπτικά προγράμματα συμβάλλει στην ανάπτυξη της επιθετικότητας των παιδιών όλων των ηλικιών, ιδιαίτερα εκείνων που έχουν τις προδιαθέσεις για την ανάπτυξη της.

Πως επηρεάζεται η συμπεριφορά των παιδιών από την παρακολούθηση σκηνών βίας στα κινούμενα σχέδια;

Έρευνες δείχνουν ότι η μακροχρόνια έκθεση σε βίαια τηλεοπτικά παιδικά προγράμματα έχει αρνητικές επιπτώσεις στη συμπεριφορά των παιδιών, καθώς οδηγεί στη μείωση εμφάνισης προκοινωνικών συμπεριφορών, σε αυξημένη διέγερση, αυξημένες εχθρικές σκέψεις και συμπεριφορές, ακόμη και στα μη επιθετικά παιδιά (Ostrov et al., 2006). Η τηλεοπτική βία «σκληραγωγεί» τα παιδιά απέναντι στην επιθετικότητα, κάνοντας τα να την δέχονται ευκολότερα από τους άλλους και να τη θεωρούν αποδεκτή σε κάποιες περιπτώσεις (Funk et. al, 2004). Επίσης τα οδηγεί στην απευαισθητοποίηση ως προς τη βία, ώστε να τη θεωρούν σωστό τρόπο επίλυσης προβλημάτων, αφού έτσι παρουσιάζεται σε αρκετά από τα κινούμενα σχέδια (Habib & Soliman, 2015).

Οι Bandura, Ross & Ross, το 1961 σε πείραμα τους με ομάδα παιδιών ηλικίας 3-6, διαπίστωσαν ότι τα παιδιά που παρακολούθησαν ταινία κινουμένων σχεδίων με σκηνές βίας, έπειτα ανέπτυξαν μεγάλη επιθετική συμπεριφορά που παρατηρήθηκε στο χτύπημα και στις κλοτσιές προς μια κούκλα με όνομα Bobo. Οι Silvern και Williamson (1987) σε πείραμα τους έδειξαν ότι τα παιδιά παρουσίασαν υψηλότερα ποσοστά επιθετικής συμπεριφοράς και χαμηλότερα ποσοστά προ-κοινωνικής συμπεριφοράς, μετά την έκθεσή τους σε βίαιες σκηνές κινουμένων σχεδίων. Ένα πείραμα στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια με 100 μικρά παιδιά τα οποία εκτέθηκαν σε 3 είδη κινουμένων σχεδίων με βίαιες σκηνές και με ουδέτερο μήνυμα, έδειξε ότι τα παιδιά που παρακολούθησαν το πρόγραμμα με τις βίαιες σκηνές εμφάνισαν έντονη σωματική δραστηριότητα, καταστροφική συμπεριφορά και τάση να εμπλακούν σε μάχη (Tanwar, 2016). Σε άλλη μελέτη με δείγμα 1800 παιδιών ηλικίας τεσσάρων ετών διαπιστώθηκε ομοίως, ότι τα παιδιά παρουσίασαν επιθετική συμπεριφορά (Fitzpatrick et.al, 2012). Αρκετές πρόσφατες μελέτες παρέχουν ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία ότι τα παιδιά πρώτης παιδικής ηλικίας που παρακολουθούν βίαια προγράμματα είναι πιο πιθανό να συμπεριφέρονται επιθετικά (Christakis et al.,

2013· Robertson, McAnally & Hancox, 2013· Verlinden et al., 2012· Manganello & Taylor, 2009).

Πώς ερμηνεύεται η υιοθέτηση της επιθετικής συμπεριφοράς των παιδιών από την προβολή βίας στα κινούμενα σχέδια;

Τα ευρήματα των παραπάνω μελετών είναι θεωρητικά συμβατά με τη θεωρία της κοινωνικής μάθησης του Bandura (1963) η οποία υποστηρίζει ότι τα παιδιά μαθαίνουν συμπεριφορές παρατηρώντας τις ενέργειες των άλλων και τις συνέπειες των πράξεων τους. Οι ενέργειες που αντιδρούν σε ανταμοιβή είναι πιο πιθανές από εκείνες που οδηγούν σε τιμωρία (Lightfoot, Cole, & Cole, 2014). Τα ευρήματα των Bandura και Huston (1961) δείχνουν ότι για τα παιδιά πρώτης παιδικής ηλικίας η παρατήρηση επιθετικών μοντέλων είναι μια «επαρκής συνθήκη για την παραγωγή μιμητικής επιθετικότητας». Έτσι, η συμπεριφορά των δημοφιλών χαρακτήρων των κινουμένων σχεδίων μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπα για τα παιδιά και να την μιμηθούν, θεωρώντας ότι είναι δικαιολογημένη, ιδιαιτέρως όταν αυτή ανταμείβεται (Bjorkqvist & Lagerspetz, 1985).

Ωστόσο, πολλοί ερευνητές έχουν κριτικάρει τις θεωρίες του συμπεριφορισμού για τον απλοϊκό τρόπο της μίμησης με τον οποίον εξηγούν την επιθετικότητα, τονίζοντας ότι δεν αρκεί για την εμφάνιση της, αλλά ανοίγει μια πιθανότητα για την εκδήλωση της, καθώς συντελούν κι άλλοι παράγοντες.

Επομένως για την εξαγωγή τέτοιων συμπερασμάτων, θεμιτό είναι να ληφθούν υπόψη τα χαρακτηριστικά και η φύση των κινουμένων σχεδίων, τα χαρακτηριστικά του δέκτη, δηλαδή των παιδιών, καθώς και ζητήματα μεθοδολογίας στη μελέτη της συμπεριφοράς τους, αφού στην εμφάνιση επιθετικής συμπεριφοράς δεν συντελεί μόνο η τηλεοπτική βία (Μάραντος, 2001).

Παράγοντες που επηρεάζουν τη σχέση παρακολούθησης βίαιων σκηνών στα κινούμενα σχέδια και επιθετικής συμπεριφοράς των παιδιών πρώτης παιδικής ηλικίας

- Τα χαρακτηριστικά των παιδιών

Ένα από τα χαρακτηριστικά των παιδιών που επηρεάζει την εμφάνιση επιθετικής συμπεριφοράς από τη βία των κινουμένων σχεδίων είναι το φύλο. Τα αγόρια φαίνεται

να επηρεάζονται περισσότερο από τα κορίτσια (Browne & Hamilton-Giachritsis, 2005). Αρκετές έρευνες διαπιστώνουν ότι τα αγόρια εμφανίζουν συχνότερα σωματική και λεκτική επιθετικότητα, ενώ τα κορίτσια επιθετικότητα σχέσεων (Archer, 2004·Luther & Legg Jr, 2010).

Οι συνέπειες της έκθεσης σε βίαια κινούμενα σχέδια ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα και με την ηλικία ενός παιδιού. Η πρώτη παιδική ηλικία χαρακτηρίζεται ως μια ευαίσθητη περίοδος στην κοινωνική, γνωστική και συμπεριφορική εξέλιξη του παιδιού (Fitzpatrick, Oghia, Melki & Pagani, 2016), καθώς δυσκολεύονται να αντιληφθούν τα όρια μεταξύ αυτού που βλέπουν στην τηλεόραση και του πραγματικού περιβάλλοντος. Λόγω της προλειτουργικής τους νόησης επηρεάζονται περισσότερο (Troseth, 2003).

Ακόμη σημαντικό παράγοντα αποτελεί το γνωστικό επίπεδο των παιδιών. Οι Peters και Blumberg (2002) ανέφεραν ότι τα μικρά παιδιά μαθαίνουν κάποια συμπεριφορά παρατηρώντας τις ενέργειες των άλλων τις οποίες μιμούνται. Ωστόσο, υπάρχει η διαπίστωση ότι τα παιδιά έχουν μια «αρκετά περίπλοκη κατανόηση των ηθικών παραβιάσεων που βλάπτουν ένα άλλο άτομο». Κατά συνέπεια, ακόμη και μετά από την παρακολούθηση της βίας στην τηλεόραση μπορεί να έχουν στην πραγματικότητα την ηθική ικανότητα να γνωρίζουν ότι δεν πρέπει να αναδημιουργούν τη βία στην καθημερινότητά τους.

Τα παιδιά της πρώτης παιδικής ηλικίας αντιμετωπίζουν τα κινούμενα σχέδια αποσπασματικά κ όχι σαν συνέχεια (Bjorkqvist & Lagerspetz, 1985· Van den Broek, Lorch, & Thurlow, 1996). Έτσι, μπορεί να μην είναι σε θέση να ενσωματώσουν δράσεις που βασίζονται στις βίαιες συμπεριφορές των χαρακτήρων κινουμένων σχεδίων στο ρεπερτόριο των κοινωνικών τους συμπεριφορών, καθώς επικεντρώνονται στην σκηνή και όχι στο νόημα. Ένας παράγοντας της αδυναμίας αυτής είναι και ότι σύμφωνα με τον Federman (1998), τα παιδιά πρώτης παιδικής ηλικίας μπορεί να έχουν μικρή ή καθόλου αντίληψη της διάκρισης μεταξύ πραγματικότητας και φαντασίας, θεωρώντας ότι αυτό που βλέπουν στην τηλεόραση μπορεί να είναι πραγματικό. Όσο πιο ρεαλιστικό είναι το σκηνικό, τόσο πιο δύσκολη γίνεται η διάκριση και τα παιδιά πιο ευαίσθητα στην επιθετική απεικόνιση (Coyne, 2007· Robinson & Anderson, 2006). Η διάκριση φαντασίας-πραγματικότητας μπορεί να επηρεάσει την πιθανή επίδραση των κινουμένων σχεδίων στην εμφάνιση επιθετικής συμπεριφοράς.

Έρευνες υποστηρίζουν ότι τα παιδιά αυτής της ηλικίας δυσκολεύονται να αξιολογήσουν τα κίνητρα της δράσης ενός ήρωα και την ηθικότητα τους. Τα ευρήματα επανεξέτασης όμως δείχνουν ότι τα παιδιά είναι σε θέση να αξιολογούν ότι οι βίαιες πράξεις πρέπει να επιδέχονται τιμωρία και ότι είναι ανεπίτρεπτες. Σε έρευνα των Blumberg, Bierwirth και Schwartz (2008) τα παιδιά αξιολόγησαν πιο αρνητικά και αυστηρά τη σωματική βλάβη από την ψυχολογική. Έτσι μειώνεται η πιθανότητα να μιμηθούν αυτό που βλέπουν στα κινούμενα σχέδια.

Ένας ακόμη παράγοντας είναι η ομοιότητα των καταστάσεων των κινουμένων σχεδίων και των χαρακτήρων με το θεατή. Εάν το παιδί αντιλαμβάνεται ότι οι βίαιες απεικονίσεις σχετίζονται με την πραγματική του ζωή είναι πιο πιθανό να επηρεαστεί η επιθετικότητά του (Kirsh, 2006).

Το κοινωνικό πλαίσιο επίσης, οι γονείς και οι σημαντικοί άλλοι επηρεάζουν σπουδαία, βοηθώντας τα παιδιά να ερμηνεύσουν το βίαιο περιεχόμενο των κινουμένων σχεδίων. Αυτή η προσπάθεια περιλαμβάνει την παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιείται η βία για την επίλυση των διαπροσωπικών συγκρούσεων και το μήνυμα που διαβιβάζεται στο παιδί. Κατά συνέπεια, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην επηρεασμό των εντυπώσεων των βίαιων ενεργειών των παιδιών ως μέσου επίλυσης των συγκρούσεων (Peters & Blumberg, 2002).

- Τα χαρακτηριστικά των κινουμένων σχεδίων

Ένας ακόμη παράγοντας που επιδρά στην εκδήλωση επιθετικής συμπεριφοράς είναι το πλαίσιο των επιθετικών σκηνών στο οποίο παρουσιάζονται, εάν δηλαδή είναι επιβραβευτικό ή τιμωρητικό. Η απουσία τιμωρίας στα κινούμενα σχέδια λειτουργεί ως ανταμοιβή για τα μικρά παιδιά και τα οδηγεί στην απομίμηση επιθετικών συμπεριφορών. Τα μικρά παιδιά δυσκολεύονται να συνδέσουν με συνέπεια τις σκηνές μεταξύ τους, έτσι εάν οι ανταμοιβές είναι άμεσες και η τιμωρία αργεί είναι πιο πιθανό να μιμηθούν μια τέτοια συμπεριφορά (Wilson, Linz & Randall, 1990).

Επίσης, η φύση του χαρακτήρα που ενεργεί επιθετικά διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, καθώς όταν η βία ασκείται από ελκυστικούς για τα παιδιά ήρωες μπορεί να τα επηρεάσει αρνητικά καθώς ταυτίζονται μαζί τους (Lightfoot, Cole, & Cole, 2014).

Επιπρόσθετα, σημαντικό είναι και το κωμικό στοιχείο που προβάλλεται στα κινούμενα σχέδια, αν και κάποια από αυτά διαθέτουν ελάχιστα. Στο πλαίσιο του χιούμορ, οι βίαιες πράξεις μετατρέπονται σε αστείες, χωρίς καταστροφικές ή μόνιμες αρνητικές επιπτώσεις, γεγονός που αυξάνει τη δυνατότητα των παιδιών να ασκήσουν βία (Nathanson & Cantor, 2000). Όμως το χιούμορ κατά τον Kirsh (2006), χρησιμοποιείται για να κρύβει τη βία και αυτή η συνέργεια βίας και κωμωδίας επηρεάζει την αντίληψη των παιδιών, μειώνοντας την επιρροή στην επιθετική συμπεριφορά τους. Έρευνες που διεξήχθησαν σε βίαια κινούμενα σχέδια με κωμικό περιεχόμενο και χωρίς, έδειξαν ότι τα δεύτερα αυξάνουν περισσότερο την επιθετική συμπεριφορά των παιδιών (Kirsh, 2006). Ωστόσο, εξακολουθεί να εκφράζεται η ανησυχία ότι όταν τα παιδιά παρακολουθούν βία με στυλ κωμωδίας, θα μάθουν ότι είναι αστεία και έτσι πιθανόν να αυξηθούν οι επιθετικές τάσεις (Chraif & Anίτσει, 2011).

Συμπεράσματα

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι η τηλεοπτική βία ασκεί επιδράσεις στην συμπεριφορά των παιδιών πρώτης παιδικής ηλικίας και συγκεκριμένα στην επιθετικότητα τους, ωστόσο οι ερευνητές διαφωνούν ως προς το βαθμό επίδρασης. Έτσι διατυπώθηκαν τα σημαντικότερα επιχειρήματα για το γεγονός ότι τα κινούμενα σχέδια δεν αποτελούν την πρωταρχική αιτία στην εμφάνιση επιθετικής συμπεριφοράς. Το περιεχόμενο τους δρα ενισχυτικά, ώστε οι συμπεριφορές που προϋπάρχουν να γίνουν πράξη, καθώς δεν επηρεάζονται όλα τα παιδιά στον ίδιο βαθμό. Εξαρτάται από την ηλικία, το φύλο, το γνωστικό επίπεδο, το οικογενειακό πλαίσιο και το πλαίσιο στο οποίο παρουσιάζονται οι επιθετικές σκηνές.

Σημαντικό κρίνεται η έρευνα να εμπλουτιστεί με επιστημονικά στοιχεία για το ρόλο της βίας των κινουμένων σχεδίων στην επιθετικότητα των παιδιών, συγκεκριμένα για την πρώτη παιδική ηλικία, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους προαναφερθέντες καθοριστικούς παράγοντες, καθώς αποτελεί μια πολύ ευαίσθητη περίοδο για την μετέπειτα ολόπλευρη εξέλιξη του παιδιού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Archer, J. (2004). Sex Differences in Aggression in Real-World Settings: A Meta-Analytic Review. *Review of General Psychology*, 8(4), 291–322.
- Bandura, A., & Huston, A.C. (1961). Identification as a Process of Incidental Learning. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 63(2), 311-318.
- Bandura, A., Ross, D., & Ross, S. A. (1963). Imitation of film-mediated aggressive models. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 66(1), 3-11.
- Björkqvist, K. & Lagerspetz, K. (1985). Children's experience of three types of cartoon at two age levels. *International Journal of Psychology*, 20(1), 77-93.
- Blumberg, F.C., Bierwirth, K.P., & Schwartz, A.J. (2008). Does cartoon violence beget aggressive behavior in real life? *Early Childhood Education Journal*, 101–104.
- Broek, P., Lorch, E. P., & Thurlow, R. (1996). Children's and Adults' Memory for Television Stories: The Role of Causal Factors, Story-Grammar Categories, and Hierarchical Level. *Child Development*, 67(6), 3010–3028.
- Browne, K. D., & Hamilton-Giachritsis, C. (2005). The influence of violent media on children and adolescents: a public-health approach. *The Lancet*, 365(9460), 702–710.
- Chraif, M., & Aniței, M. (2011). The Physiological Effects of Cartoons Blood Scenes on the Youngsters in Romania. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 30, 465–470.
- Christakis, D. A., Garrison, M. M., Herrenkohl, T., Haggerty, K., Rivara, F.P., Zhou, C., et al. (2013). Modifying media content for preschool children: A randomized controlled trial. *Pediatrics*, 131, 431-438.
- Coyne, S. M. (2007). Violence in cartoons. In J. J. Arnett (Ed.), *Encyclopedia of children, adolescents and the media* (pp. 148–150). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Habib, K. & Soliman, T. (2015). Cartoons' Effect in Changing Children Mental Response and Behavior. *Open Journal of Social Sciences*, 3, 248-264.
- Federman J, ed. (1998). *National Television Violence Study*, 3, Thousand Oaks, CA: Sage.

- Fitzpatrick, C., Barnett, T., & Pagani, L. S. (2012). Early Exposure to Media Violence and Later Child Adjustment. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics*, 33(4), 291–297.
- Fitzpatrick, C., Oghia, M. J., Melki, J., & Pagani, L.S. (2016). Early childhood exposure to media violence: What parents and policymakers ought to know. *South African Journal of Childhood Education*, 6(1), 1-6.
- Funk, J. B., Baldacci, H. B., Pasold, T., & Baumgardner, J. (2004). Violence exposure in real-life, video games, television, movies, and the internet: is there desensitization? *Journal of Adolescence*, 27(1), 23–39.
- Kirsch, S. (2006). Cartoon violence and aggression in youth. *Aggression and Violent Behavior*, 11, 547–557.
- Lightfoot, C., Cole, M., & Cole, S. R., (2014). Η Ανάπτυξη των Παιδιών, Επιστημονική Επιμ. Ζ. Μπαμπλέκου, (Μτφ: Μ.Κουλεντιανού), Αθήνα: Gutenberg (έτος έκδοσης πρωτοτύπου 2009).
- Luther, C. A., & Legg Jr., J. R. (2010). Gender Differences in Depictions of Social and Physical Aggression in Children's Television Cartoons in the US, *Journal of Children and Media*, 4(2), 191-205.
- Μάραντος, Π. (2001). *Εκπαίδευση και Μέσα μαζικής επικοινωνίας-Εκπαιδευτική τεχνολογία*. Εκδ. Πατάκη, Αθήνα.
- Manganello, J.A., & Taylor, C.A. (2009). Television exposure as a risk factor for aggressive behavior among 3-year-old children. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, 163(11), 1037-1045.
- Nathanson, A. I., & Cantor, J. (2000). Reducing the Aggression-Promoting Effect of Violent Cartoons by Increasing Children's Fictional Involvement with the Victim: A Study of Active Mediation. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 44(1), 125–142.
- Ostrov, J. M., Gentile, D. A., & Crick, N. R. (2006). Media Exposure, Aggression and Prosocial Behavior during Early Childhood: A Longitudinal Study. *Social Development*, 15(4), 612–627.
- Oyero, O., & Oyesomi, K. (2014). Perceived Influence of Television Cartoons on Nigerian Children Social Behavior. *Estudosem Comunicaçã*, 17, 93 -116.
- Παπαθανασόπουλος, Σ. (1997). *Η δύναμη της τηλεόρασης. Η λογική του μέσου και η αγορά*. Αθήνα, Καστανιώτη.

- Peters, M.K., &Blumberg, F.C. (2002). Cartoon Violence: Is It as Detrimental to Preschoolers as We Think? *Early Childhood Education Journal*, 29(3), 143-148.
- Robertson, L. A, McAnally, H. M &Hancox, R. J (2013). Childhood and adolescent television viewing and antisocial behavior in early adulthood. *Pediatrics*, 131(3), 439-446.
- Robinson, T., & Anderson, C. (2006). Older Characters in Children's Animated Television Programs: A Content Analysis of Their Portrayal. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 50(2), 287–304.
- Tanwar, K. (2016). Impact of Media Violence on Children's Aggressive Behavior. *Indian Journal of Research*, 5(6), 241-245.
- Troseth, G.L. (2003). Getting a clear picture: young children's understanding of a televised image. *Developmental Science*. 6(3), 247–253.
- Turkmen, M. (2016). Violence in Animated Feature Films: Implications for Children. *Educational Process: International Journal*, 5(1), 22-37.
- Van den Broek, P., Lorch, E.P., & Thurlow, R. (1996). Children's and adults' memory for television stories: The role of causal factors, story-grammar categories, and hierarchical level. *Child Development*, 67, 3010–3028.
- Verlinden, M., Tiemeier, H., Hudziak, J.J., Jaddoe, V.W.V., Raat, H., Guxens, M. et al. (2012). Television viewing and externalizing problems in preschool children. The Generation R Study Television viewing and externalizing problems, *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine*, 166(10), 919–925.
- Wilson, B. J., Smith, S. L., Potter, W. J., Kunkel, D., Linz, D., Colvin, C. M., & Donnerstein, E. (2002). Violence in Children's Television Programming: Assessing the Risks. *Journal of Communication*, 52(1),5–35.

